

TEKST: JAN KEES VAN DER VELDEN

Structurele speelkwaliteit voor greens

Stap voor stap de ladder op

Wat moet je doen om structurele speelkwaliteit voor greens te krijgen? En hoe leg je dat uit? De duurzaamheidsladder voor greens op de bladzijden hierna helpt je op weg.

De gevolgen van het aflopen van de tijdelijke uitzondering op het pesticidenverbod kunnen in 2020 stevig zijn. Maar clubs en banen kunnen zich dankzij de Green Deal voorbereiden op een duurzame toekomst. Mede door de inspanningen van de NGF, NVG en NGA tast je als betrokken bestuurder, manager en hoofdgreenkeeper niet in het duister. Zij weten – of zouden moeten weten – dat duurzame, constante of structurele speelkwaliteit van de greens, fairways en tees niet een kwestie is van wondermiddelen voor de korte termijn. Daar ligt een goed en consequent beleid aan ten grondslag.

VERMIJD QUICK FIXES

De vraag is echter hoe je de noodzakelijk te nemen stappen op een heldere wijze uitlegt aan je medebestuurders, je collega's en natuurlijk de golfers. Daar kan de ladder op de volgende pagina's bij helpen. NGF-agronoom (landbouwkundige/teelttechnicus) Niels Dokkuma: "De Duurzaamheidslad-

der voor greens is voor alle golfbanen de weg naar structurele speelkwaliteit. Zo voorkom je quick fixes, symptoombestrijding en schijnoplossingen met allerlei wondermiddelen die op korte termijn straatgras gezond houden. Het gaat erom de juiste groeiplaats te scheppen voor de gewenste golfgrassen. Straatgras is namelijk een onkruidgras dat grillig, ziekte- en droogtegevoelig is. Om tot de gewenste fijne grassen te komen – voor greens zijn dat roodzwenk- en struisgrassen, voor tees en fairways ook veldbeemdgras en Engels raigras – zijn een gedegen langetermijnplan, goede communicatie, durf en volharding absoluut noodzakelijk. Neem vooral een punt ver weg op de horizon en vermijd scoren op korte termijn. En probeer zeker de valkuil van allerlei ad-hoc-acties in het kader van *keep-it-green* te vermijden. Focus je als beheerder op het scheppen van de juiste groeiplaats voor de gewenste fijne golfgrassen en zorg ervoor dat het beleid voor de lange termijn geborgd is."

HOE LEES JE DE LADDER?

Dokkuma: "Zoals bij elke ladder: begin onderaan en doe alles stap voor stap – sla geen stappen over en ga niet alleen praktisch te werk maar zorg ook dat het organisatorisch geborgd is. Het wordt een lang transitietraject dat stevig gefundeerd moet zijn en niet op drijfzand. Een andere optie is om de lift te nemen. Dat betekent een totale renovatie omdat de groeiplaatsvoorwaarden niet met groot onderhoud bereikt kunnen worden. Onthoud daarbij: straatgras is gras dat op de lange termijn juist peperduur zal blijken!"

"Het wordt een lang transitietraject dat stevig gefundeerd moet zijn en niet op drijfzand."

TECHNISCH

STAP 9

Een **dominante mix (>90%) van roodzwenk- en gewoon struisgras** wordt bereikt. **Chapeau!**

STAP 8

Terwijl **'firmness'** en een **droge toplaaag** steeds verder toenemen, vestigt **roodzwenkgras** zich steeds meer in een mix met **gewoon struisgras** en steeds minder straatgras..

STAP 7

De golfgrassen beginnen te domineren in een mix met straatgras. Het verder **optimaliseren** van het onderhoud is nu nodig om de **volgende stap** te maken.

Er wordt ingezet op een **drogere toplaaag**.

STAP 6

Struisgras begint toe te nemen, maar straatgras blijft nog in groten getale aanwezig. In het doorzaaiprogramma komt ook roodzwenk steeds meer naar voren. Blijf nog steeds inzetten op minder meststoffen. **Handwater!**

STAP 5

Vilt onder controle, schaduw afdoende verminderd, maar straatgras is nog steeds dominant. Blijf **monitoren!** Terugval als de **focus** verloren gaat...lange wortels en vilt onder controle! **Handwater** geven is érg belangrijk!

STAP 4

Al iets meer 'firme' condities, waarbij vilt verder wordt beheerst en schaduw verminderd, maar **straatgras domineert** nog steeds. Een **doorzaai** programma wordt gestart met vaak eerst een focus op struisgrassen.

STAP 3

Drastisch minder water en meststoffen worden doorgevoerd. Denken, durven, doen!

STAP 2

De **eerste grote praktische stappen** worden opgepakt: **drastisch verminderen schaduw, verbeteren luchtcirculatie** en **verhogen drainerend vermogen** van de bodem. Fundamentele **knelpunten** vanuit ontwerp of aanleg worden aangepakt.

STAP 1

Begin maar alvast **praktisch**... meer **licht, lucht** en verhogen **drainerend vermogen**, minder meststoffen en minder water. Een topdress programma wordt gestart voor de lange termijn. **Droog, droger, droogst** wordt de focus.

STAP 0

Een **natte, zachte, viltige grasmat**, gedomineerd door **straatgras**, vaak volop in **schaduw** en regelmatig onderhevig aan **schimmelaanvallen**. Allerlei kunstgrepen en hoog intensief onderhoud.

ORGANISATORISCH

STAP 9

De golfers zijn erg blij: **met de seizoenen meebewegend een constante speelkwaliteit!** Maar ook: **minder stress** voor de beheerder! Maar: hoe wordt voorkomen dat er weer teruggevallen wordt op de ladder?

STAP 8

Nog even **volhouden!** Het **systeem bodem-water-gras** is bijna op orde en onder controle.

STAP 7

De golfers beginnen nu echt de **betere kwaliteit** te merken!

STAP 6

Vanaf nu wordt het **leuk** en wordt het resultaat na een paar jaar **slim werken** zichtbaar!

STAP 5

Blijven communiceren!

STAP 4

De **klachten stromen binnen**... val niet in de valkuil van allerlei schijnoplossingen, quick fixes en symptoombestrijding met wondermiddelen in het kader van 'keep it green'. **Volhouden en vooral communiceren!**

STAP 3

De eerste klachten komen binnen. Een **lange adem, communicatie en volharding** zijn een absolute vereiste! *Daar gaat ie dan..*

STAP 2

Plan van Aanpak maken: verantwoordelijkheden, budget, tijdlijn, incl. meetbare sporttechnische en vooral materiaaltechnische doelen. 'You can't manage what you can't measure.'

STAP 1

O-meting uitvoeren. Niet-conformerende en fundamentele **knelpuntenanalyse** m.b.t. afbouw pesticide uitvoeren (door een onafhankelijk externe adviseur?). Zet enkel in op **onafhankelijke kennisvergaring**.

STAP 0

Bewustwording: 'OK, er moet wat veranderen!' Maar wat is ons verhaal? Wordt er aan een **communicatieplan** gewerkt? '**Geel is het nieuwe groen**.' Is **GED** inmiddels behaald en geborgd op strategisch niveau?

DUURZAAMHEIDSLADDER VOOR GREENS: UW WEG NAAR STRUCTURELE SPEELKWALITEIT